

Wijziging van de Overleveringswet en het Wetboek van Strafrecht tot herimplementatie van onderdelen van het kaderbesluit 2002/584/JBZ betreffende het Europees aanhoudingsbevel en van onderdelen van het kaderbesluit 2008/913/JBZ betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat (herimplementatie Europees strafrecht)

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het noodzakelijk is de Overleveringswet op onderdelen te wijzigen en in overeenstemming te brengen met het kaderbesluit 2002/584/JBZ van de Raad van de Europese Unie van 13 juni 2002 betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie (PbEG 2002, L 190) en een noodzakelijke wijziging door te voeren in het Wetboek van Strafrecht tot herimplementatie van het kaderbesluit 2008/913/JBZ van de Raad van 28 november 2008 betreffende de bestrijding van bepaalde vormen en uitingen van racisme en vreemdelingenhaat door middel van het strafrecht (PbEU 2008, L 328);

Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Overleveringswet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 6, eerste lid, wordt "uitvoerende justitiële autoriteit" vervangen door "rechtbank" en wordt een zin toegevoegd:

De rechtbank kan het stellen van de voorwaarde dat de opgeëiste persoon zijn straf in Nederland mag ondergaan achterwege laten indien zij van oordeel is dat het ondergaan van de straf in Nederland niet zal bijdragen aan de maatschappelijke re-integratie van de Nederlander.

B

Artikel 6a wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid, wordt, onder vernummering van de onderdelen b en c tot onderdelen c en d, een onderdeel ingevoegd, luidende:

b. of de overname van de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf zal bijdragen aan de maatschappelijke re-integratie van de Nederlander;

2. In het achtste lid wordt "met overeenkomstige toepassing van de artikelen 2:15, tweede lid, en 2:18 van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties" vervangen door "met overeenkomstige toepassing van artikel 2:15, tweede lid, met dien verstande dat onder detentie wordt verstaan vrijheidsbeneming op grond van deze wet en van artikel 2:18 van de Wet wederzijdse erkenning en tenuitvoerlegging vrijheidsbenemende en voorwaardelijke sancties".

C

Artikel 7 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel b, vervalt "of 2°" en wordt na "bedoeld" ingevoegd "of wegens een ander feit dat zowel naar het recht van de uitvaardigende lidstaat als naar dat van Nederland strafbaar is".
2. Onder vernummering van het tweede tot en met vijfde lid tot vierde tot en met zevende lid wordt twee leden ingevoegd, luidende:
  2. Overlevering kan, behoudens het derde lid, worden geweigerd indien sprake is van:
    - a. een ander feit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 2°, maar dat niet strafbaar is naar Nederlands recht, ongeacht de bestanddelen of de kwalificatie ervan; of
    - b. de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf van vier maanden, of van langere duur, door de opgeëiste persoon op het grondgebied van de uitvaardigende lidstaat te ondergaan wegens een ander feit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, maar dat niet strafbaar is naar Nederlands recht, ongeacht de bestanddelen of de kwalificatie ervan.
3. Terzake van retributies en belastingen, douane en deviezen mag de overlevering niet worden geweigerd op grond van het feit dat Nederland niet dezelfde soort retributies of belastingen heft, of niet dezelfde soort regelgeving inzake retributies, belastingen, douane en deviezen kent als de uitvaardigende lidstaat.
3. Het zesde lid (nieuw) komt te luiden:
  6. Indien het Europees aanhoudingsbevel betrekking heeft op verscheidene afzonderlijke feiten die hetzij naar het recht van zowel de uitvaardigende als de uitvoerende lidstaat strafbaar zijn, hetzij uitsluitend naar het recht van de uitvaardigende lidstaat strafbaar zijn, maar waarvan één of meer van die feiten niet voldoen aan de voorwaarde met betrekking tot de hoogte van de straf, bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, onder 2°, of onderdeel b, kan de overlevering ook voor deze feiten worden toegestaan.

D

Artikel 9 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid, onder b, komt te luiden:
  - b. in Nederland is besloten om af te zien van vervolging wegens het strafbaar feit waarvoor het Europees aanhoudingsbevel is uitgevaardigd of om de vervolging voor dit feit niet voort te zetten;
2. Aan het tweede lid wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:
  - c. hij in Nederland is vervolgd maar hernieuwde vervolging is uitgesloten op grond van artikel 255 of artikel 255a, van het Wetboek van Strafvordering, dan wel in Nederland het recht tot strafvordering is vervallen omdat hij aan voorwaarden heeft voldaan die door de officier van justitie voor aanvang van de terechtzitting ter voorkoming van de strafvervolging zijn gesteld, dan wel te zijnen aanzien een overeenkomstige beslissing is genomen in een andere lidstaat waarbij sprake is van een onherroepelijke berechting voor dezelfde feiten;
3. In het vierde lid wordt "Onderdeel b van het eerste lid" vervangen door "Onderdeel c van het tweede lid".

E

In artikel 11, vierde lid, wordt "artikel 22, zesde lid" vervangen door "artikel 28, derde lid".

F

Artikel 14 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt, onder vernummering van de onderdelen e en f tot onderdelen f en g, een onderdeel ingevoegd, luidende:

e. de opgeëiste persoon heeft overeenkomstig artikel 39 ingestemd met zijn onmiddellijke overlevering en daarbij op hetzelfde tijdstip afstand gedaan van de bescherming van het specialiteitsbeginsel;

2. In het tweede lid, onderdeel b, vervalt "of".

3. In het tweede lid wordt, onder vernummering van onderdeel c tot onderdeel d, een onderdeel ingevoegd, luidende:

c. indien de opgeëiste persoon, overeenkomstig het eerste lid, onderdeel a, e, f, of g, niet de bescherming van het specialiteitsbeginsel geniet; of

4. In het derde lid worden na de tweede zin twee zinnen ingevoegd luidende:

Voorafgaand aan de beslissing op een verzoek om toestemming heeft de opgeëiste persoon de gelegenheid te worden gehoord. De rechtbank treedt zo nodig in overleg met de uitvaardigende justitiële autoriteit om overeen te komen of het gehoor door de rechtbank, dan wel de uitvaardigende justitiële autoriteit plaatsvindt, en al hetgeen overigens voor dit gehoor noodzakelijk is.

G

In artikel 20, vierde lid wordt na "naar het oordeel van de officier van justitie" ingevoegd ", dan wel naar het oordeel van de rechtbank" en wordt "hij" vervangen door "de officier van justitie".

H

Artikel 21 wordt als volgt gewijzigd:

1. De eerste zin van het eerste lid komt te luiden:

1. De opgeëiste persoon wordt op basis van een Europees aanhoudingsbevel dat voldoet aan de vereisten omschreven in artikel 2 zonder verdere formaliteiten aangehouden.

2. Het tweede lid komt te luiden:

2. Het eerste lid blijft buiten toepassing zolang de opgeëiste persoon in Nederland een voorrecht of immuniteit geniet van strafvervolging of van de tenuitvoerlegging van straffen. De uitvaardigende justitiële autoriteit wordt over het bestaan en de aard van het voorrecht of de immuniteit onverwijld in kennis gesteld, met het verzoek om bericht zodra het voorrecht of de immuniteit is opgeheven.

3. In het derde lid wordt "wordt de voorlopige aanhouding omgezet" vervangen door "zet de rechtbank, op vordering van de officier van justitie, de voorlopige aanhouding om".

4. De eerste zin van het achtste lid komt te luiden:

Na de opgeëiste persoon te hebben gehoord, kan de rechtbank, op vordering van de officier van justitie bij het arrondissementsparket Amsterdam bevelen dat deze in verzekering gesteld zal blijven tot het tijdstip waarop de rechtbank over zijn gevangenhouding beslist.

5. In het negende lid wordt na "Het bevel tot inverzekeringstelling" ingevoegd "of de omgezette aanhouding, bedoeld in het derde lid".

I

Artikel 22 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde en vijfde lid komen te luiden:

4. In uitzonderlijke gevallen kan de rechtbank de in het derde lid bedoelde termijn met telkens maximaal zestig dagen verlengen, behoudens het vijfde lid. Van een uitzonderlijk geval is in ieder geval sprake indien:

- a. de rechtbank binnen de in het derde lid bedoelde termijn nog geen uitspraak heeft kunnen doen, omdat zij voornemens is om een of meer prejudiciële vragen voor te leggen aan of in afwachting is van een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie over prejudiciële vragen die relevant zijn voor haar beslissing;
- b. de rechtbank binnen de in het derde lid bedoelde termijn nog geen uitspraak heeft kunnen doen, omdat zij onderzoek doet naar een reëel gevaar van schending van de grondrechten van de opgeëiste persoon, als bedoeld in artikel 11, eerste lid.
- c. de rechtbank haar beslissing heeft aangehouden krachtens artikel 11, tweede lid.

5. In het uitzonderlijke geval als bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, kan de rechtbank de termijn met telkens maximaal dertig dagen verlengen, totdat het onderzoek is afgerond en de rechtbank uitspraak doet.

2. Het zesde lid vervalt, onder vernummering van het zevende lid tot zesde lid.

3. In het zesde lid (nieuw) wordt "vierde tot en met zesde lid" vervangen door "vierde en vijfde lid".

J

Artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid komt te luiden:

1. Indien de officier van justitie reeds aanstonds van oordeel is dat de overlevering niet kan worden toegestaan op grond van het voorliggende Europees aanhoudingsbevel, brengt hij dit oordeel uiterlijk op de derde dag na ontvangst van het Europees aanhoudingsbevel ter kennis van de rechtbank, onder overlegging van het Europees aanhoudingsbevel met bijbehorende vertaling. De rechtbank beslist terzake binnen een termijn van tien dagen. Indien de rechtbank beslist dat het Europees aanhoudingsbevel wordt geweigerd, stelt de officier van justitie de uitvaardigende justitiële autoriteit onmiddellijk in kennis van deze beslissing.

2. In het tweede lid, eerste zin wordt "hij" vervangen door "de officier van justitie" en wordt na "Europees aanhoudingsbevel" ingevoegd "of op de derde dag na de beslissing van de rechtbank dat het Europees aanhoudingsbevel niet reeds aanstonds kan worden geweigerd".

K

Artikel 26 wordt als volgt gewijzigd:

1. De aanhef van het derde lid komt te luiden:

In geval van samenloop van Europese aanhoudingsbevelen vermeldt de officier van justitie eveneens aan welk van de Europese aanhoudingsbevelen – voor zover de overlevering op basis

Consultatieversie

daarvan kan worden toegestaan – de rechtbank naar zijn oordeel voorrang zal geven, daarbij rekening houdend met het belang van een goede rechtsbedeling en voorts in het bijzonder met:

2. Het vierde lid vervalt, onder vernummering van het vijfde lid tot vierde lid.

L

In artikel 27, derde lid, wordt “artikel 22, vierde tot en met zesde lid” vervangen door “artikel 22, vierde en vijfde lid”.

M

Artikel 28 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het tweede lid vervalt “hetzij dat ten aanzien van de opgeëiste persoon geen sprake kan zijn van een vermoeden van schuld aan de feiten waarvoor zijn overlevering is gevraagd,”.

2. In het derde lid wordt “aan het Europees aanhoudingsbevel dan wel ingevolge artikel 13 de overlevering dient te worden geweigerd” vervangen door “aan het Europees aanhoudingsbevel. In dat geval verklaart de rechtbank de officier van justitie niet ontvankelijk in zijn vordering als bedoeld in artikel 23, tweede lid, van de Overleveringswet, waarmee de overleveringsprocedure wordt beëindigd”.

3. Het vierde lid komt te luiden:

4. Indien uitvaardigende justitiële autoriteiten van twee of meer lidstaten de overlevering van dezelfde persoon hebben gevraagd, beslist de rechtbank aan welk van de Europese aanhoudingsbevelen – voor zover de overlevering op basis daarvan kan worden toegestaan – voorrang dient te worden gegeven.

4. Het zesde lid vervalt.

N

Aan artikel 33, onder b, wordt toegevoegd “overeenkomstig artikel 34”.

O

Artikel 34 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het eerste lid vervalt onder vernummering van het tweede en derde lid tot eerste en tweede lid.

2. In het eerste lid (nieuw) wordt in de aanhef “In afwijking van het eerste lid kan de vrijheidsbeneming” vervangen door “De voortgezette vrijheidsbeneming kan” en wordt aan onderdeel b toegevoegd “, voor zover artikel 35, tweede of derde lid daartoe noodzaakt”.

P

Artikel 35 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:

2. De rechtbank kan op vordering van de officier van justitie de in het eerste lid gestelde termijn telkens met ten hoogste dertig dagen verlengen, indien dit noodzakelijk is doordat als gevolg van omstandigheden buiten de macht van enige lidstaat de feitelijke overlevering niet binnen die termijn kan plaatsvinden. De officier van justitie dient zijn vordering in, nadat hij met de uitvaardigende justitiële autoriteit een nieuwe datum is overeengekomen die valt binnen de te verlengen termijn. De feitelijke overlevering vindt in dat geval uiterlijk tien dagen na de vastgestelde datum plaats.

2. Het derde lid komt te luiden:

De rechtbank kan, ambtshalve, op vordering van de officier van justitie of op verzoek van de opgeëiste persoon of diens raadsman, de in het eerste lid bedoelde termijn tijdelijk opschorten, indien door ernstige humanitaire redenen de feitelijke overlevering bij wijze van uitzondering niet binnen die termijn kan plaatsvinden. Van ernstige humanitaire redenen is in ieder geval sprake indien er gegronde redenen bestaan om aan te nemen dat de overlevering het leven of de gezondheid van de opgeëiste persoon in gevaar zou brengen. Indien de rechtbank beslist dat de in het eerste lid gestelde termijn tijdelijk wordt opgeschort, stelt de officier van justitie de uitvaardigende justitiële autoriteit daarvan onverwijld in kennis. Zodra deze redenen naar het oordeel van de officier van justitie of van de opgeëiste persoon niet langer bestaan, vordert de officier van justitie dat de rechtbank die termijn met maximaal dertig dagen verlengt, nadat hij de uitvaardigende justitiële autoriteit daarvan onverwijld in kennis heeft gesteld en in onderling overleg met die autoriteit een nieuwe datum is overeengekomen die valt binnen de te verlengen termijn. De feitelijke overlevering vindt in dat geval uiterlijk tien dagen na de vastgestelde datum plaats.

Q

Artikel 36 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt na "de feitelijke overlevering kan" ingevoegd "door de rechtbank, op vordering van de officier van justitie of op verzoek van de opgeëiste persoon of diens raadsman".
2. In het tweede en derde lid wordt "Onze Minister" telkens vervangen door "de rechtbank".

R

Artikel 37 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, eerste zin, wordt "artikel 35, eerste of tweede lid," vervangen door "artikel 35, eerste lid, tenzij de vrijheidsbeneming op grond van artikel 35, vierde lid, is beëindigd, of van artikel 36, tweede lid,".
2. In het derde lid wordt "door bijzondere omstandigheden" vervangen door "door omstandigheden buiten de macht van enige lidstaat of door ernstige humanitaire redenen".

S

Aan artikel 39, eerste lid, wordt na "verklaren dat hij instemt met zijn onmiddellijke overlevering" toegevoegd "en, in voorkomend geval, dat hij afstand doet van de bescherming van het specialiteitsbeginsel".

T

Artikel 40 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt te luiden:
2. Het eerste lid blijft in ieder geval buiten toepassing indien voor het feit of de feiten, in verband waarmee de signalering is gedaan of het Europees aanhoudingsbevel is afgegeven, ingevolge artikel 9, tweede lid, artikel 10 of artikel 11 geen overlevering wordt toegestaan.
2. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid, wordt een lid ingevoegd, luidende:

3. De rechtbank kan het eerste lid buiten toepassing laten indien blijkt dat tegen de opgeëiste persoon in Nederland een strafrechtelijke vervolging gaande is of dat tegen hem door een Nederlandse rechter een nog geheel of ten dele voor tenuitvoerlegging vatbaar strafvonnis is gewezen.

U

In artikel 42, derde lid, wordt "door bijzondere omstandigheden" vervangen door "omstandigheden buiten de macht van enige lidstaat" en wordt toegevoegd "Artikel 35, tweede lid, respectievelijk artikel 35, derde lid, is van overeenkomstige toepassing".

V

In artikel 46 wordt, onder vernummering van het tweede lid tot derde lid, een lid ingevoegd, luidende:

2. Indien de autoriteit van een andere staat of van een internationale organisatie bevoegd is tot opheffing van een voorrecht of van een immuniteit van strafvervolging of van de tenuitvoerlegging van straffen die de opgeëiste persoon geniet, verzoekt de uitvaardigende rechter-commissaris hierom.

W

Aan artikel 49 wordt een lid toegevoegd, luidende:

4. In geval van overlevering overeenkomstig § E van afdeling 2 van hoofdstuk II, legt de officier van justitie onverwijld na ontvangst van het proces-verbaal, bedoeld in artikel 39, zesde lid, een lijst van de in beslag genomen voorwerpen aan de rechtbank over.

X

In artikel 50, derde lid, wordt "de officier van justitie" vervangen door "de rechtbank bij haar beslissing, bedoeld in artikel 39, eerste lid," en wordt "Hij" vervangen door "De rechtbank".

Y

Artikel 51 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "Vreemdelingen" vervangen door "Opgeëiste personen".

2. Het derde lid vervalt, onder vernummering van het vierde tot en met zevende lid tot derde tot en met zesde lid.

3. Het derde lid (nieuw) komt te luiden:

3. De doorvoer van Nederlanders of daarmee op grond van deze wet gelijkgestelde vreemdelingen ten behoeve van een tegen hen gericht strafrechtelijk onderzoek kan afhankelijk worden gesteld van een garantie van teruglevering als bedoeld in artikel 6, eerste lid. De doorvoer van Nederlanders of daarmee op grond van deze wet gelijkgestelde vreemdelingen ten behoeve van de tenuitvoerlegging van een bij onherroepelijk vonnis aan hen opgelegde vrijheidsstraf kan worden geweigerd.

4. In het vijfde en zesde lid (nieuw) wordt "vreemdeling" telkens vervangen door "opgeëiste persoon".

Z

Artikel 52 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste en tweede lid wordt "vreemdeling" telkens vervangen door "opgeëiste persoon".
2. Het derde lid, vervalt.

AA

In artikel 53, eerste lid, wordt na "Europees aanhoudingsbevel" ingevoegd "ten behoeve van een tegen hem gericht strafrechtelijk onderzoek".

BB

Artikel 54 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt "De officier van justitie kan op verzoek van de uitvaardigende justitiële autoriteit toestaan" vervangen door "De rechtbank staat op verzoek van de uitvaardigende justitiële autoriteit, gehoord de officier van justitie, toe" en wordt na "Europees aanhoudingsbevel" ingevoegd "ten behoeve van een tegen hem gericht strafrechtelijk onderzoek".
2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde en vierde lid tot tweede en derde lid.
3. In het tweede lid (nieuw) wordt "De officier van justitie" vervangen door: "De rechtbank".
4. In het derde lid (nieuw) wordt "De officier van justitie bepaalt daartoe" vervangen door: "De rechtbank bepaalt daartoe, gehoord de officier van justitie,".

CC

Artikel 56, derde lid, vervalt.

DD

In artikel 57 wordt na "Europees aanhoudingsbevel" ingevoegd "ten behoeve van een tegen hem gericht strafrechtelijk onderzoek".

EE

In artikel 64, eerste lid, vervalt "tot het moment van de uitspraak van de rechtbank waarbij de overlevering wordt toegestaan".

ARTIKEL II

Het Wetboek van Strafrecht wordt als volgt gewijzigd:

Aan artikel 137c wordt een lid toegevoegd, dat luidt:

3. Onder het in het eerste lid omschreven feit wordt mede begrepen het in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, opzettelijk beledigend uitlaten over een groep mensen als omschreven in het eerste lid, of een lid van die groep, door het vergoelijken, ontkennen of verregaand bagatelliseren van:
  - a. genocide, misdaden tegen de menselijkheid en oorlogsmisdaden in de zin van de artikelen 6, 7 en 8 van het Statuut van het Internationaal Strafhof; of
  - b. de in artikel 6 van het Handvest van het Internationale Militaire Tribunaal, gehecht aan het Verdrag van Londen van 8 augustus 1945 omschreven misdrijven.

ARTIKEL III

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Justitie en Veiligheid,